NN 14/2019 (7.2.2019.), Zakon o vježbenicima u pravosudnim tijelima i pravosudnom ispitu

HRVATSKI SABOR

Na temelju članka 89. Ustava Republike Hrvatske, donosim

ODLUKU

O PROGLAŠENJU ZAKONA O VJEŽBENICIMA U PRAVOSUDNIM TIJELIMA I PRAVOSUDNOM ISPITU

Proglašavam Zakon o vježbenicima u pravosudnim tijelima i pravosudnom ispitu, koji je Hrvatski sabor donio na sjednici 25. siječnja 2019.

Klasa: 011-01/19-01/02
Urbroj: 71-06-01/1-19-2
Zagreb, 30. siječnja 2019.

Predsjednica
Republike Hrvatske
Kolinda Grabar-Kitarović, v. r.

ZAKON

O VJEŽBENICIMA U PRAVOSUDNIM TIJELIMA I PRAVOSUDNOM ISPITU

I. OPĆE ODREDBE

Članak 1.

(1) Ovim se Zakonom uređuju uvjeti za prijam vježbenika u sudove i u državna odvjetništva (u daljnjem tekstu: pravosudna tijela), trajanje, program i način provođenja vježbeničke prakse i stručnog obrazovanja za druge osobe sa završenim integriranim preddiplomskim i diplomskim sveučilišnim studijem prava (u daljnjem tekstu: studij prava) koje namjeravaju pristupiti polaganju pravosudnog ispita te uvjeti i postupak prijma na stručno osposobljavanje radi stjecanja uvjeta za polaganje pravosudnog ispita.

(2) Ovim se Zakonom uređuje postupak prijavljivanja te program, način polaganja i vrednovanja pravosudnog ispita.

Članak 2.

Izrazi koji se koriste u ovom Zakonu, a imaju rodno značenje odnose se jednako na muški i ženski rod.

II. PRIJAM VJEŽBENIKA I NAČIN OBAVLJANJA VJEŽBENIČKE PRAKSE U PRAVOSUDNIM TIJELIMA

Članak 3.

(1) Vježbenici u pravosudnim tijelima su državni službenici zaposleni na određeno vrijeme u duljini trajanja vježbeničke prakse predviđene ovim Zakonom.

(2) Na vježbenike u pravosudnim tijelima na odgovarajući se način primjenjuju odredbe zakona kojim se uređuju prava i obveze državnih službenika, osim ako ovim Zakonom nije drugačije propisano.

Članak 4.

(1) Broj raspoloživih vježbeničkih mjesta u pravosudnim tijelima određuje planom prijma ministarstvo nadležno za poslove pravosuđa u skladu s mjerilima za određivanje broja službenika.

(2) Osim donošenja plana prijma za kalendarsku godinu (kratkoročni plan), ministarstvo nadležno za poslove pravosuđa po potrebi će donijeti i srednjoročni plan (za vrijeme od dvije godine) i dugoročni plan (za vrijeme od četiri godine).

(3) Plan prijma iz stavka 1. ovoga članka utvrđuje se u roku od 30 dana od dana stupanja na snagu državnog proračuna za kalendarsku godinu na koju se plan odnosi.

Članak 5.

(1) Vježbenik u pravosudnom tijelu može biti osoba koja ispunjava sljedeće uvjete:

1. hrvatsko državljanstvo

2. zdravstvena sposobnost za rad

3. završen studij prava.

(2) Za prijam osobe koja je strani državljanin ili osoba bez državljanstva, osim ispunjavanja uvjeta propisanih posebnim zakonom, potrebno je prethodno odobrenje središnjeg tijela državne uprave nadležnog za službeničke odnose.

(3) Za vježbenika ne može biti primljena osoba kod koje postoji zapreka za prijam u državnu službu prema propisima o državnim službenicima.

(4) Iznimno od stavka 2. ovoga članka, državljani država članica Europske unije mogu biti primljeni za vježbenike u pravosudnim tijelima ako ispunjavaju uvjete iz stavka 1. točaka 2. i 3. ovoga članka te ako ne postoji zapreka iz stavka 3. ovoga članka.

Članak 6.

(1) Slobodna mjesta vježbenika utvrđena planom prijma iz članka 4. ovoga Zakona popunjavaju se javnim natječajem koji objavljuje ministarstvo nadležno za poslove pravosuđa u »Narodnim novinama« i na svojim mrežnim stranicama.

(2) Provjeru znanja i ocjenjivanje kandidata provodi Povjerenstvo za izbor vježbenika u sastavu od tri člana.

(3) Članove Povjerenstva za izbor vježbenika na vrijeme od dvije godine imenuje ministar nadležan za poslove pravosuđa, i to jednog iz reda rukovodećih službenika ministarstva nadležnog za poslove pravosuđa, jednog iz reda sudaca na prijedlog predsjednika Vrhovnog suda Republike Hrvatske te jednog iz reda zamjenika državnih odvjetnika na prijedlog Glavnog državnog odvjetnika Republike Hrvatske.

(4) Svaki od članova Povjerenstva za izbor vježbenika ima tri zamjenika koji se imenuju na isti način kao i članovi.

(5) Članovima Povjerenstva za izbor vježbenika i njihovim zamjenicima pripada naknada za rad u visini koju posebnom odlukom određuje ministar nadležan za poslove pravosuđa.

Članak 7.

(1) Na slobodno vježbeničko mjesto primit će se oni kandidati koji u postupku odabira ostvare ukupno najveći broj bodova.

(2) Ukupan broj bodova određuje se na osnovi rezultata ocjena završenog studija prava, kao i na osnovi pisane provjere znanja te provedenog strukturiranog razgovora, na kojem se utvrđuju profesionalni ciljevi i motivacija kandidata za rad u pravosudnim tijelima.

(3) Broj bodova ostvaren na temelju završenog studija prava može iznositi najviše 50% bodova, broj bodova ostvaren na temelju pisane provjere znanja iznosi najviše 40%, dok se na temelju rezultata provedenog strukturiranog razgovora može ostvariti najviše 10% bodova.

(4) Ako ima više kandidata s istim ukupnim brojem bodova nego što ima slobodnih vježbeničkih mjesta, odabiru se oni kandidati koji pravo prednosti ostvaruju prema posebnom zakonu. Ako ima više kandidata s istim ukupnim brojem bodova nego što ima slobodnih vježbeničkih mjesta koji ne ostvaruju prednost prema posebnom zakonu, odabiru se oni kandidati koji su ostvarili veći broj bodova na temelju pisane provjere znanja.

(5) Način utvrđivanja broja bodova iz stavka 2. ovoga članka, sadržaj pisane provjere znanja i strukturiranog razgovora pravilnikom propisuje ministar nadležan za poslove pravosuđa.

Članak 8.

(1) Nakon provedenog postupka Povjerenstvo za izbor vježbenika utvrđuje listu kandidata koje predlaže za izbor ministru nadležnom za poslove pravosuđa.

(2) Izabrani kandidat prima se u državnu službu na određeno vrijeme rješenjem ministarstva nadležnog za poslove pravosuđa.

(3) Protiv rješenja iz stavka 2. ovoga članka nije dopuštena žalba, ali može se pokrenuti upravni spor.

(4) Kandidat postaje vježbenik s danom početka rada koji rješenjem o rasporedu na radno mjesto utvrđuje pravosudno tijelo u koje je vježbenik izabran.

(5) Dan početka rada vježbenika iz stavka 4. ovoga članka može se iz opravdanih razloga odgoditi za najviše 60 dana, o čemu se donosi posebno rješenje.

(6) Ako osoba primljena u državnu službu ne započne raditi određenog dana, ministarstvo nadležno za poslove pravosuđa ukinut će rješenje o prijmu u državnu službu i rješenje o rasporedu na radno mjesto te osobe, u kojem će se slučaju izabrati sljedeći kandidat po broju bodova.

Članak 9.

(1) Vježbenička praksa traje dvije godine, ako ovim Zakonom nije drugačije određeno.

(2) Vježbenici obavljaju vježbeničku praksu u općinskim, županijskim, trgovačkim i upravnim sudovima te u općinskim i županijskim državnim odvjetništvima.

Članak 10.

(1) Stručno obrazovanje vježbenika u pravosudnim tijelima sastoji se od vježbeničke prakse u pravosudnim tijelima i od sudjelovanja u stručnim radionicama Pravosudne akademije.

(2) Cilj stručnog obrazovanja vježbenika je stjecanje uvjeta za polaganje pravosudnog ispita i stručno osposobljavanje za samostalno obavljanje poslova pred pravosudnim tijelima.

(3) Program i ocjenjivanje stručnog obrazovanja vježbenika u pravosudnim tijelima pravilnikom propisuje ministar nadležan za poslove pravosuđa, uz prethodno mišljenje Pravosudne akademije.

Članak 11.

(1) Tijekom vježbeničke prakse sudački vježbenik dužan je provesti najmanje četiri mjeseca u građanskom prvostupanjskom odjelu, dva mjeseca u kaznenom prvostupanjskom odjelu, po jedan mjesec u drugostupanjskom građanskom i drugostupanjskom kaznenom odjelu, po jedan mjesec u trgovačkom i upravnom sudu te dva mjeseca u državnom odvjetništvu. Vrijeme do ispunjavanja uvjeta za polaganje pravosudnog ispita vježbenik će provesti prema rasporedu čelnika pravosudnog tijela u koje je raspoređen.

(2) Tijekom vježbeničke prakse državnoodvjetnički vježbenik dužan je provesti najmanje deset mjeseci prakse u sudu, od čega po tri mjeseca u građanskom prvostupanjskom odjelu i u kaznenom prvostupanjskom odjelu, po jedan mjesec u drugostupanjskom građanskom i kaznenom odjelu te po jedan mjesec u trgovačkom i upravnom sudu. Vrijeme do ispunjavanja uvjeta za polaganje pravosudnog ispita vježbenik će provesti prema rasporedu čelnika pravosudnog tijela u koje je raspoređen.

Članak 12.

(1) Stručne radionice iz pojedinih pravnih područja u ukupnom trajanju od dva mjeseca organizira Pravosudna akademija radi stjecanja vještina za rješavanje praktičnih poslova iz djelokruga sudova i državnog odvjetništva. Sudjelovanje u stručnim radionicama je obvezatno.

(2) Mjesto i vrijeme održavanja stručnih radionica određuje Pravosudna akademija.

(3) Nakon ispunjenja uvjeta za polaganje pravosudnog ispita vježbenik ostvaruje pravo na dva mjeseca za pripremu pravosudnog ispita, a o vremenu korištenja ovoga prava dužan je pisanim putem izvijestiti čelnika pravosudnog tijela kod kojeg je raspoređen na vježbeničku praksu.

(4) Preostalo vrijeme vježbeničke prakse do njezina isteka vježbenici su raspoređeni prema odredbi članka 11. ovoga Zakona i obavljaju zadaće na temelju naputaka svojih mentora radi daljnjeg stručnog usavršavanja.

(5) Vježbeniku može biti odobreno obavljanje dijela vježbeničke prakse izvan pravosudnog tijela u koje je raspoređen, na temelju sporazuma čelnika toga pravosudnog tijela i čelnika tijela u koje se vježbenik upućuje radi obavljanja dijela vježbeničke prakse.

Članak 13.

(1) Čelnik pravosudnog tijela u koje je vježbenik raspoređen određuje mentora radi praćenja rada vježbenika i skrbi se o njegovu stručnom obrazovanju.

(2) Za mentora može biti određen sudac ili zamjenik državnog odvjetnika određen godišnjim rasporedom poslova koji je završio edukaciju za mentore pri Pravosudnoj akademiji.

(3) Dužnost mentora je potaknuti zanimanje i trud vježbenika te ga pripremiti za odgovoran rad u ispunjenju praktičnih zadaća.

(4) Mentor može istodobno imati najviše dva vježbenika. Rad s vježbenicima izjednačuje se s radom na drugim poslovima, a vrednovanje tog rada odredit će se okvirnim mjerilima za rad sudaca i zamjenika državnih odvjetnika.

(5) Vježbenici u svakom dijelu izobrazbe moraju izrađivati obvezne pisane radnje.

(6) Vježbenik je dužan tijekom vježbeničke prakse voditi dnevnik.

(7) Nadzor nad provođenjem vježbeničke prakse u pravosudnim tijelima provodi čelnik pravosudnog tijela u suradnji s mentorom kod kojeg je vježbenik raspoređen.

Članak 14.

(1) Ako se vježbenička praksa prekine zbog neprekidnog bolovanja dužeg od šest mjeseci ili rodiljnog dopusta, stručno obrazovanje produžuje se za vrijeme trajanja prekida.

(2) Vježbenička praksa prekinuta zbog drugog važnog razloga može se produljiti za vrijeme trajanja prekida.

(3) O produžetku vježbeničke prakse odlučuje ministarstvo nadležno za poslove pravosuđa.

Članak 15.

(1) Vježbeniku prestaje vježbenička praksa:

– istekom vremena na koje je vježbenik primljen u službu

– otkazom zbog razloga predviđenih odredbama zakona kojim se uređuju prava i obveze državnih službenika

– sporazumom

– po sili zakona, zbog razloga predviđenih odredbama zakona kojim se uređuju prava i obveze državnih službenika.

(2) Rješenje o prestanku vježbeničke prakse donosi pravosudno tijelo.

(3) Protiv rješenja iz stavka 2. ovoga članka može se izjaviti žalba ministarstvu nadležnom za poslove pravosuđa u roku od 15 dana od dana dostave rješenja.

III. STRUČNO OSPOSOBLJAVANJE RADI STJECANJA UVJETA ZA POLAGANJE PRAVOSUDNOG ISPITA

Članak 16.

(1) Osobe sa završenim studijem prava bez radnog iskustva na pravnim poslovima mogu se primiti u pravosudno tijelo na stručno osposobljavanje radi stjecanja uvjeta za polaganje pravosudnog ispita u trajanju od 18 mjeseci.

(2) Ministarstvo nadležno za poslove pravosuđa donosi godišnji plan prijma osoba iz stavka 1. ovoga članka za sva pravosudna tijela u roku od 30 dana od dana stupanja na snagu državnog proračuna za kalendarsku godinu na koju se plan odnosi, ovisno o raspoloživim financijskim sredstvima osiguranim državnim proračunom za rashode za zaposlene.

(3) Osobe iz stavka 1. ovoga članka primaju se na stručno osposobljavanje rješenjem pravosudnog tijela i ne zasnivaju radni odnos u pravosudnom tijelu.

(4) Na izbor kandidata iz stavka 3. ovoga članka na odgovarajući se način primjenjuju odredbe ovoga Zakona o prijmu vježbenika u pravosudna tijela.

(5) Protiv rješenja iz stavka 3. ovoga članka može se izjaviti žalba ministarstvu nadležnom za poslove pravosuđa u roku od 15 dana od dana dostave rješenja.

(6) Osobe iz stavka 1. ovoga članka ostvaruju pravo na obvezno zdravstveno i mirovinsko osiguranje prema posebnom zakonu te naknadu troškova prijevoza za dolazak na osposobljavanje i povratak s osposobljavanja prema propisima koji se primjenjuju na državne službenike u pravosudnom tijelu, ali ne ostvaruju pravo na naknadu za rad.

(7) Na obavljanje stručnog osposobljavanja osoba iz stavka 1. ovoga članka na odgovarajući se način primjenjuju odredbe o rasporedu i obvezama vježbenika u pravosudnim tijelima za vrijeme praktičnog dijela vježbeničke prakse.

IV. STRUČNO OBRAZOVANJE ZA PRISTUPANJE POLAGANJU PRAVOSUDNOG ISPITA

Članak 17.

Odvjetnički vježbenici mogu radi stručnog obrazovanja obavljati praksu u sudu, a raspoređuju se na stručno obrazovanje u općinski sud rješenjem suda.

Članak 18.

(1) Javnobilježnički vježbenici dužni su radi stručnog obrazovanja za polaganje pravosudnog ispita obaviti praksu u općinskom sudu u trajanju od najmanje 160 sati prema rasporedu koji odredi predsjednik suda.

(2) Javnobilježnički vježbenici raspoređuju se na stručno obrazovanje u sud rješenjem suda, na prijedlog Hrvatske javnobilježničke komore.

Članak 19.

(1) Osobe sa završenim studijem prava koje obavljaju pravne poslove, osim vježbenika i osoba na stručnom osposobljavanju u pravosudnim tijelima, odvjetničkih i javnobilježničkih vježbenika, koje su manje od tri godine radile na pravnim poslovima dužne su radi stručnog obrazovanja za polaganje pravosudnog ispita obaviti praksu u sudu u trajanju od najmanje 12 mjeseci.

(2) Osobe sa završenim studijem prava zaposlene u znanstveno-nastavnim, nastavnim i suradničkim zvanjima pravnih znanosti, sukladno propisima o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju, koje su manje od tri godine radile na tim poslovima dužne su radi stručnog obrazovanja za polaganje pravosudnog ispita obaviti praksu u sudu u trajanju od